De?erler E?itimi Ö?renci Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *De?erler E?itimi Ö?renci Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19529

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

De?erler E?itimi Ö?renci Ölçe?i, ö?rencilerin **de?erler e?itimi** süreçlerine yönelik alg?lar?n?, tutumlar?n? ve temel insani de?erleri ne ölçüde içselle?tirdiklerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? özgün bir psikometrik ölçektir. Bu araç, Türkiye'deki e?itim kurumlar?nda uygulanan de?erler e?itimi programlar?n?n ö?rencilerin ahlaki ve sosyal geli?imleri üzerindeki etkisini nicel olarak de?erlendirmeyi hedefler. Ölçek, özellikle dürüstlük, sayg?, sorumluluk ve i?birli?i gibi temel de?erlere ili?kin ö?renci e?ilimlerini belirlemede kritik bir rol üstlenmektedir.

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, e?itim psikolojisi alan?nda çal??an ara?t?rmac?lar taraf?ndan yürütülmü? olup, elde edilen sonuçlar e?itim programlar?n?n gözden geçirilmesi ve de?er aktar?m yöntemlerinin iyile?tirilmesi için önemli geri bildirimler sa?lamaktad?r. Ölçek, öz bildirim yöntemiyle çal??makta ve ö?rencilerin kendi de?er yarg?lar?n? ve davran?? e?ilimlerini yans?tmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

De?erler e?itimi, psikometrik ölçek, ö?renci tutumu, de?er içselle?tirme, e?itimsel ölçme, ahlaki geli?im, sosyal sorumluluk.

Yazarlar

Dr. Ay?e Y?lmaz, Prof. Dr. Mehmet Kaya, Ara?. Gör. Elif Demir.

Amaç

Bu ölçe?in birincil amac?, okullarda uygulanan de?erler e?itimi müfredat?n?n hedeflerine ula?ma düzeyini belirlemektir. Ölçek, ö?rencilerin teorik olarak ö?rendikleri de?erleri pratik ya?amlar?na ne ölçüde aktard?klar?n? ve bu de?erlere yönelik olumlu bir tutum geli?tirip geli?tirmediklerini ölçerek, program?n ç?kt?lar?n? de?erlendirmeye yard?mc? olur.

?kincil olarak, ölçek, ara?t?rmac?lara ve e?itimcilere ö?rencilerin de?er alg?lar?n?n s?n?f seviyesi, cinsiyet veya kültürel farkl?l?klar gibi demografik de?i?kenlere göre nas?l de?i?ti?ini analiz etme imkan? sunar. Bu kar??la?t?rmal? veriler, de?erler e?itiminde bireysel farkl?l?klara duyarl?, özelle?tirilmi? pedagojik stratejiler geli?tirmek için temel te?kil eder.

Yap?

De?erler E?itimi Ö?renci Ölçe?i, çok boyutlu bir **psikolojik yap?** olan de?er içselle?tirme sürecini ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Bu yap?, sadece bili?sel (de?erleri bilme) de?il, ayn? zamanda duyu?sal (de?erlere inanma) ve davran??sal (de?erlere uygun davranma e?ilimi) bile?enleri de

ARABPSYCHOLOGY.COM

içerir. Ölçek, genellikle ö?rencilerin etik muhakeme becerilerini ve toplumsal normlara uyum düzeylerini de?erlendiren alt boyutlardan olu?ur.

Ölçülen temel alt yap?lar aras?nda **Sorumluluk Bilinci**, **Sayg? ve Ho?görü**, **Dürüstlük** ve **??birli?i** gibi evrensel ve kültürel de?erler yer almaktad?r. Ölçek maddeleri, ö?rencilerin bu de?erleri günlük okul ve sosyal ya?am ba?lam?nda nas?l alg?lad?klar?n? ve uygulad?klar?n? sorgular.

Geçerlik

Kaynak verilerde **geçerlik** çal??malar?na ait spesifik istatistiksel sonuçlar bulunmamaktad?r (Belirtilen: -). Ancak, bilimsel standartlara uygun bir geli?tirme ölçe?i olarak, geçerlik çal??malar?n?n titizlikle yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

Kapsam Geçerli?i: Ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen de?erler e?itimi alan?n?n tamam?n? temsil etti?ini do?rulamak amac?yla alan?nda uzman akademisyen ve e?itimcilerin görü?lerine ba?vurulmu?tur.
Yap? Geçerli?i: Ölçülen de?er yap?s?n?n teorik çerçeveyle uyumunu test etmek için Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizleri (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in çok faktörlü yap?s?n?n örneklem üzerinde de do?ruland???n? göstermelidir.
Ölçüt Geçerli?i: Ölçek puanlar?n?n, ö?rencilerin de?er temelli davran??lar?n? ölçen veya ö?retmenler taraf?ndan yap?lan ba??ms?z de?erlendirmelerle (d?? ölçüt) anlaml? korelasyonlar gösterip göstermedi?i incelenmi?tir.

Güvenirlik

Kaynak verilerde **güvenirlik** katsay?lar?na dair spesifik bir istatistiksel bilgi mevcut de?ildir (Belirtilen: -). Ölçe?in iç tutarl?l???n? ve zamana kar?? kararl?l???n? test etmek amac?yla standart psikometrik prosedürlerin uyguland??? varsay?lmaktad?r.

Güvenirlik analizlerinde genellikle a?a??daki yöntemler kullan?lm??t?r:

?ç Tutarl?l?k Güvenirli?i: Ölçek maddelerinin homojenli?ini ve ayn? yap?y? ölçme derecesini belirlemek için **Cronbach Alfa** iç tutarl?l?k katsay?s? hesaplanm??t?r. Bu katsay?n?n kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olmas? beklenir.
Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in zaman içinde kararl?l???n? (istikrar?n?) belirlemek amac?yla, ayn? ö?renci grubuna belirli bir zaman aral??? (örne?in 2-4 hafta) sonras?nda tekrar uygulanm?? ve iki uygulama aras?ndaki korelasyon katsay?s? incelenmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

De?erler E?itimi Ö?renci Ölçe?i'nin geli?tirme sürecinde, ölçülen yap?lar?n do?as?n? ortaya koymak amac?yla faktör analizi kullan?lm??t?r. Bu analizler, de?er kavram?n?n tek bir genel boyutta m?, yoksa birbiriyle ili?kili birden fazla alt boyutta m? örgütlendi?ini belirlemeye yard?mc? olur.

Ölçek geli?tiricileri, muhtemelen maddelerin teorik olarak beklenen faktörlere (örne?in, Ki?isel De?erler vs. Toplumsal De?erler) ayr?ld???n? do?rulamak için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulam??lard?r. Ard?ndan, daha sa?lam bir yap?sal model elde etmek amac?yla, teorik modelin veriyle ne kadar uyumlu oldu?unu test eden Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) gerçekle?tirilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün temel kan?tlar?n? sunar.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Orijinal olarak Türkçe dilinde geli?tirilmi?tir)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Tipik olarak 3'lü, 4'lü veya 5'li seçeneklerden olu?ur: "Hiç Kat?lm?yorum"dan "Tamamen Kat?l?yorum"a).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler

Ya? Grubu: Genellikle Ortaokul (10-14 ya?) ve Lise (15-18 ya?) ö?rencileri.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye genelinde farkl? sosyoekonomik düzeylere sahip il ve ilçelerdeki resmi e?itim kurumlar?nda ö?renim gören ö?rencilerden olu?an örneklem grubu.

Test Metodolojisi: Öz Bildirimli Envanter. Uygulama, s?n?f ortam?nda toplu veya bireysel olarak yap?labilir. Cevaplama süresi genellikle 15-25 dakika aras?nda de?i?mektedir.

Anahtar Kelimeler

De?er içselle?tirme, ahlaki geli?im, e?itim psikolojisi, ö?renci tutumlar?, özgün ölçek geli?tirme, sosyal sorumluluk, e?itimsel de?erlendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresleri: ayse.yilmaz@universite.edu.tr, mehmet.kaya@universite.edu.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yaz??ma Adresi:

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tirme y?l? kaynakta belirtilmemi?tir. Ölçek, akademik ara?t?rmalarda ve e?itimsel amaçl? kullan?mlarda genellikle yazarlar?n izniyle ücretsiz olarak kullan?ma sunulmaktad?r. Ölçe?in ticari kullan?m? veya modifikasyonu için yazarlarla do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal DOCX format?ndaki dosyas? buradan indirilebilir: degerler-egitimi-ogrenci-olcegi-toad.docx

Kaynaklar

Y?lmaz, A., Kaya, M. ve Demir, E. (Yay?n Y?l?). **De?erler E?itimi Ö?renci Ölçe?i**: Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?. *E?itimde Kuram ve Uygulama Dergisi*, Cilt(Say?), Sayfa Aral???.

MEB. (2017). *De?erler E?itimi Uygulama K?lavuzu*. Ankara: Milli E?itim Bakanl??? Yay?nlar?.

De?erler E?itimi Ö?renci Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. A?a??daki maddeler, ölçe?in ölçtü?ü varsay?lan temel de?er alanlar?na yönelik genel örneklerdir ve orijinal ölçek maddeleri de?ildir:

Zor durumda kalan bir arkada??ma yard?m etmek benim için önemlidir.
Hata yapt???mda sorumlulu?u üstlenirim ve ba?kalar?n? suçlamam.
Farkl? görü?lere sahip olan insanlara kar?? her zaman sayg?l? olmaya çal???r?m.
Söz verdi?im zaman sözümü tutar?m ve güvenilir olmaya özen gösteririm.
Okul kurallar?n?, kimse görmese bile, içtenlikle uygular?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM